

Třídící znak							
2	1	2	1	0	5	6	0

**ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY**
ze dne 21. května 2010

k výkladu pojmů důvěryhodnost a odborná způsobilost

I. Působnost a účel

1. Česká národní banka tímto úředním sdělením podává výklad pojmů důvěryhodnost a odborná způsobilost osob činných u poskytovatelů finančních služeb ze sektoru úvěrových institucí, pojišťovnictví, kapitálového trhu a platebního styku, kteří podléhají dohledu České národní banky podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů. Úřední sdělení se týká nejen osob, které Česká národní banka ve správních nebo obdobných řízeních posuzuje, ale i jiných osob, pomocí kterých provádí poskytovatel finančních služeb své činnosti.
2. Pojmy důvěryhodnost a odborná způsobilost jsou ve většině právních předpisů finančního trhu tzv. neurčitým právním pojmem. Česká národní banka proto informuje o svém přístupu k posuzování důvěryhodnosti a odborné způsobilosti osob, který vychází mj. z doporučení mezinárodních organizací v oblasti regulace a dohledu nad finančním trhem (např. Fit and Proper Assessment – Best Practice, IOSCO, 2009¹⁾, Supervisory Standard on Fit and Proper Requirements and Assessment of Insurers, IAIS, 2005²⁾).
3. Úřední sdělení nelze použít tam, kde právní předpisy obsahují odlišné definice pojmů důvěryhodnost a odborná způsobilost. Odlišné definice pojmů důvěryhodnost a odborná způsobilost uvádí regulace spořitelních a úvěrních družstev, pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí, poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu, vydavatelů elektronických služeb malého rozsahu a směnárén.³⁾
4. Sdělení České národní banky jakožto orgánu dohledu nad finančním trhem k výkladu pojmů důvěryhodnost a odborná způsobilost je uvedeno v příloze tohoto úředního sdělení. Česká národní banka však nevylučuje, že s ohledem na okolnosti konkrétního případu bude odůvodněné vzít do úvahy i skutečnosti v tomto úředním sdělení neuvedené.⁴⁾

¹⁾ <http://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD312.pdf>.

²⁾ http://www.iaisweb.org/_temp/Supervisory_standard_on_fit_and_proper_requirements_and_assessment_of_insurers.pdf.

³⁾ § 2a odst. 5, 6 a 8 zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění pozdějších předpisů, § 18 a § 19 zákona č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí, ve znění pozdějších předpisů, § 37 odst. 1 písm. d) až f) a § 54 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku a § 3d odst. 1 a 2 zákona č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 Afs 29/2007 ze dne 31. května 2007.

II. Závěrečná ustanovení

1. Toto úřední sdělení zachycuje právní stav k 15. květnu 2010. Vzhledem k možným změnám legislativy je třeba při aplikaci tohoto úředního sdělení přihlídnout k aktuálnímu právnímu stavu.
2. Dnem vyhlášení tohoto úředního sdělení ve Věstníku ČNB pozbývá platnosti úřední sdělení České národní banky č. 22/2002 Věst. ČNB ze dne 13. prosince 2002 k posuzování odborné způsobilosti, důvěryhodnosti a zkušenosti osob navrhaných na funkce vedoucích zaměstnanců bank a do vedení poboček zahraničních bank a metodika Komise pro cenné papíry Schvalování osob (OSOB) ze dne 30. března 2005.

Viceguvernér
Ing. Miroslav Singer, Ph.D. v. r.

Příloha: Sdělení k výkladu pojmů důvěryhodnost a odborná způsobilost

Sekce regulace a analýz finančního trhu
Odpovědný zaměstnanec:
JUDr. Ossendorf, Ph.D., LL.M., tel. 224 413 583

Sdělení k výkladu pojmů důvěryhodnost a odborná způsobilost

I. Důvěryhodnost

1. Obecná pravidla

Právní předpisy vyžadují po osobách činných u poskytovatelů finančních služeb, aby byly důvěryhodné.¹⁾

Pojem důvěryhodnost odpovídá pojmu „dobrá pověst“, který některé právní předpisy používaly v souvislosti se schvalováním osob v letech 2001 až 2004²⁾. Obsah těchto pojmů je v zásadě shodný, neboť oba vycházejí ze stejných ustanovení příslušných směrnic (good repute, gut beleumdet, honorabilité).

Důvěryhodnost je kritériem zohledňujícím:

- dodržování právních a etických pravidel,
- morální profil a integritu.

Důvěryhodnost osoby spočívá jednak v její **bezúhonnosti** a jednak v její **profesní, podnikatelské integritě**. Bezúhonnost³⁾ tvoří součást důvěryhodnosti.

Při posuzování podmínky důvěryhodnosti Česká národní banka zohledňuje zejména, zda osoba činná u poskytovatele finančních služeb nebyla v minulosti odsouzena pro trestný čin, zda jí v souvislosti s výkonem povolání, zaměstnání, funkce nebo podnikatelské činnosti nebyla pravomocně uložena sankce pro správní delikt nebo povinnost k náhradě škody, zda vždy dostála svým závazkům vůči orgánu dohledu nebo státního dozoru při výkonu své funkce a zda dbala zásad poctivého obchodního styku a nenarušovala hospodářskou soutěž.

Při posuzování důvěryhodnosti Česká národní banka vychází:

- z podkladů předložených žadatelem,
- z vlastních zjištění (např. informací zjištěných při výkonu dohledu apod.),
- případně z dalších skutečností, které má v daném případě k dispozici.

V řízeních, při kterých Česká národní banka posuzuje důvěryhodnost osoby, vychází z principu absence negativních zpráv⁴⁾. Tím však není dotčena povinnost žadatele předložit v řízení všechny podklady, které po něm požadují právní předpisy nebo které si od něj Česká národní banka sama vyžádá. Je především na žadateli samotném, aby předložil všechny podklady, které umožní České národní bance posoudit splnění zákonných podmínek.

¹⁾ V případě zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPP“) není „důvěryhodnost“ v souvislosti s posuzováním osob navrhovaných do orgánů penzijních fondů požadována, vyžaduje se jen bezúhonnost těchto osob (srov. § 5 odst. 5 ZPP).

²⁾ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 A 109/2002 ze dne 12. března 2004.

³⁾ Bezúhonností se obvykle rozumí, že posuzovaná osoba nebyla v minulosti pravomocně odsouzena za trestný čin. Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 As 29/2003 ze dne 30. září 2004.

⁴⁾ K tomu srovnej např. Guidelines for the prudential assessment of acquisitions and increases in holdings in the financial sector required by Directive 2007/44/EC (CEBS/2008/214, CEIOPS-3L3-19/08, CESR/08-543b) str. 10.

V případě, že podklady předložené žadatelem neumožňují České národní bance učinit závěr o splnění podmínek posuzovanou osobou, Česká národní banka žádost zamítne⁵⁾.

2. Konkrétní podmínky

2.1. Nedostatek důvěryhodnosti

Za důvěryhodnou osobu činnou u poskytovatele finančních služeb **Česká národní banka nepovažuje** zejména osobu:

- a) která byla v minulosti pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, nebo pro trestný čin proti majetku či trestný čin hospodářský spáchaný z nedbalosti (nehledí-li se na ni, jako by nebyla odsouzena),
- b) které byla v posledních 10 letech pravomocně uložena sankce za přestupek nebo jiný správní delikt pro porušení právní povinnosti v souvislosti s výkonem zaměstnání, funkce či podnikatelské činnosti převyšující 20 000 Kč nebo zákaz činnosti nebo povinnost k náhradě škody pro zaviněné (úmyslné či nedbalostní) závažné nebo opakované porušení právní povinnosti,
- c) která v posledních 10 letech úmyslně podala nepravdivou nebo neúplnou svědeckou výpověď ve správním řízení anebo úmyslně uvedla nepravdivý údaj v čestném prohlášení u správního orgánu nebo jinak narušovala výkon dohledu nebo dozoru v oblasti finančního trhu a tato porušení byla zjištěna pravomocným rozhodnutím,
- d) která v posledních 10 letech závažným způsobem porušila zásady poctivého obchodního styku nebo narušila hospodářskou soutěž, zneužila důvěrné informace, porušila obchodní nebo bankovní tajemství, či jinou povinnost mlčenlivosti a tato porušení byla zjištěna pravomocným rozhodnutím, nebo
- e) vůči které bylo v posledních 10 letech vydáno rozhodnutí o úpadku, soud zamítl insolvenční návrh proto, že její majetek nepostačoval k úhradě nákladů insolvenčního řízení, bylo vydáno rozhodnutí o prohlášení konkurzu nebo rozhodnutí o zrušení konkurzu proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující k úhradě nákladů konkurzu.

2. 2. Závažné pochybnosti o důvěryhodnosti

Závažné pochybnosti o důvěryhodnosti osoby činné u poskytovatele finančních služeb **shledává Česká národní banka** zejména u osoby:

- a) která byla v minulosti pravomocně odsouzena za trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s výkonem povolání, zaměstnání nebo funkce (nehledí-li se na ni, jako by nebyla odsouzena),
- b) které byla dříve než v posledních 10 letech pravomocně uložena sankce za přestupek nebo jiný správní delikt pro porušení právní povinnosti v souvislosti s výkonem zaměstnání, funkce či podnikatelské činnosti převyšující 20 000 Kč nebo zákaz činnosti nebo povinnost k náhradě škody pro zaviněné (úmyslné či nedbalostní) závažné nebo opakované porušení právní povinnosti,
- c) která dříve než v posledních 10 letech úmyslně podala nepravdivou nebo neúplnou svědeckou výpověď ve správním řízení anebo úmyslně uvedla nepravdivý údaj v

⁵⁾ K tomu srov. rozsudek Vrečního soudu v Praze sp. zn. 6 A 50/2000, „při neuvedení či neúplném uvedení skutečností podstatných pro rozhodování nelze po Komisi požadovat, aby tyto skutečnosti sama zjišťovala.“

čestném prohlášení u správního orgánu nebo jinak narušovala výkon dohledu nebo dozoru v oblasti finančního trhu,

- d) která dříve než v posledních 10 letech závažným způsobem porušila zásady poctivého obchodního styku nebo narušila hospodářskou soutěž, zneužila důvěrné informace, porušila obchodní nebo bankovní tajemství, či jinou povinnost mlčenlivosti a tato porušení byla zjištěna pravomocným rozhodnutím,
- e) vůči které bylo dříve než v posledních 10 letech vydáno rozhodnutí o úpadku, soud zamítl insolvenční návrh proto, že její majetek nepostačoval k úhradě nákladů insolvenčního řízení, bylo vydáno rozhodnutí o prohlášení konkurzu nebo rozhodnutí o zrušení konkurzu proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující k úhradě nákladů konkurzu,
- f) které soud nebo správní orgán pravomocně odmítl udělit souhlas s volbou, jmenováním, nebo ustanovením do funkce, jestliže se k této volbě, jmenování nebo ustanovení do funkce takový souhlas vyžaduje, nebo jí byl takový souhlas pravomocně odejmut, došlo-li k tomu v souvislosti s posuzováním její důvěryhodnosti,
- g) které bylo pravomocně pozastaveno či odňato povolení k výkonu podnikatelské činnosti z jiných důvodů než na její žádost,
- h) které byla zamítnuta žádost o členství u organizátora regulovaného trhu, v profesním sdružení, komoře nebo asociaci poskytovatelů finančních služeb, včetně zahraničních, nebo došlo k porušení právních povinností, za které jí byl takovou komunitou uložen disciplinární trest, nebo která byla z takové komunity vyloučena,
- i) která byla statutárním orgánem, členem statutárního orgánu, členem dozorčího orgánu, osobou oprávněnou jednat za právnickou osobu na základě jiné skutečnosti, nebo která podstatným způsobem ovlivňovala chování právnické osoby v době spáchání jednání, za něž této právnické osobě
 - byla pravomocně uložena sankce za závažný správní delikt nebo uložena povinnost k náhradě škody pro závažné nebo opakované porušení právní povinnosti v souvislosti s působením této právnické osoby na finančním trhu, nebo
 - byla zamítnuta žádost o členství u organizátora regulovaného trhu, v profesním sdružení, komoře nebo asociaci poskytovatelů finančních služeb, včetně zahraničních, nebo došlo k porušení právních povinností, za které jí byl takovou komunitou uložen disciplinární trest, nebo která byla z takové komunity vyloučena,
- j) která byla statutárním orgánem, členem statutárního orgánu, členem dozorčího orgánu, osobou oprávněnou jednat za právnickou osobu na základě jiné skutečnosti, podstatným způsobem ovlivňovala chování právnické osoby, nebo která takovou osobu ovládala po dobu až tří let
 - před vydáním rozhodnutí o úpadku této právnické osoby nebo před zamítnutím insolvenčního návrhu proto, že její majetek nepostačoval k úhradě nákladů insolvenčního řízení,
 - před prohlášením konkurzu na majetek této právnické osoby nebo před povolením vyrovnání, nebo
 - před pravomocným pozastavením či odnětím povolení k výkonu podnikatelské činnosti z jiných důvodů než na její žádost nebo zavedením nucené správy v této

právnícké osobě,

- k) u které bylo zahájeno trestní stíhání pro trestné činy uvedené v bodu 2.1 písm. a) a bodu 2.2 písm. a) a toto trestní stíhání stále trvá,
- l) u které bylo zahájeno přestupkové nebo jiné řízení o správním deliktu pro porušení právní povinnosti v souvislosti s výkonem zaměstnání, funkce či podnikatelské činnosti, s výjimkou řízení pro přestupky nebo jiného řízení o správním deliktu, za něž lze uložit peněžitě sankce nepřevyšující 20 000 Kč, a toto řízení stále trvá nebo
- m) která byla statutárním orgánem, členem statutárního orgánu, členem dozorčího orgánu, osobou oprávněnou jednat za právníckou osobu na základě jiné skutečnosti, podstatným způsobem ovlivňovala chování právnícké osoby, nebo která takovou právníckou osobu ovládala a vůči této právnícké osobě bylo na základě jednání spáchaného v době působení posuzované osoby zahájeno řízení podle písm. i) a toto řízení stále trvá.

Česká národní banka v případech závažných pochybností o důvěryhodnosti osoby činné u poskytovatele finančních služeb zohledňuje zejména

- intenzitu zavinění posuzované osoby (úmyslné, nedbalostní, bez zavinění),
- zda k jednání došlo opakovaně,
- závažnost a následky jednání,
- dobu, která uplynula od jednání,
- zda posuzovaná osoba před zjištěním nedostatku na něj předem prokazatelně dostatečným způsobem upozornila,
- zda posuzovaná osoba zajistila nápravu nedostatku,
- důvody a okolnosti, za kterých došlo k výše uvedeným skutečnostem.

Česká národní banka v případech závažných pochybností o důvěryhodnosti osoby činné u poskytovatele finančních služeb uvedených pod písm. i), j) a m) zohledňuje také, zda a jakým způsobem se posuzovaná osoba na jednání právnícké osoby podílela.

Podle výše uvedených kritérií pak Česká národní banka při posuzování osoby činné u poskytovatele finančních služeb rozlišuje, zda výše uvedené skutečnosti zakládají nedostatek důvěryhodnosti (příp. nedostatek odborné způsobilosti – viz níže) nebo zda nemají na tyto podmínky vliv. Pro posouzení výše uvedených kritérií musí posuzovaná osoba předložit nebo navrhnout na výzvu České národní bance příslušné důkazy.

Za okolnosti nesouvisející s důvěryhodností považuje Česká národní banka zejména skutečnosti ryze procesní povahy (např. náležitosti podání) nebo objektivního charakteru, které posuzovaná osoba nemohla ani při vynaložení náležité péče ovlivnit či odvrátit (např. vyšší moc), nebo okolnosti nijak nesouvisející s porušením právní či morální povinnosti posuzované osoby (např. zamítnutí žádosti pro nedostatek věku, nedostatek kapacit, odborné praxe apod.).

II. Odborná způsobilost

1. Obecná pravidla

Právní předpisy vyžadují po osobách činných u poskytovatelů finančních služeb, aby byly odborně způsobilé.⁶⁾

Při výkladu uvedeného pojmu je třeba vzít v úvahu zejména tzv. eurokonformní metodu interpretace. Příslušné směrnice v této souvislosti hovoří o tom, že posuzované osoby musejí mít dostatečné zkušenosti („sufficiently experienced“, „ausreichende Erfahrung“, „expérience suffisantes“).

Odborná způsobilost je podle názoru České národní banky kritériem zohledňujícím:

- znalosti,
- dostatečné zkušenosti na finančním trhu (odborná praxe na finančním trhu),
- u vedoucích osob⁷⁾ též dostatečné řídicí zkušenosti (manažerská praxe),
- působení na finančním trhu.

Dostatečnost odborné způsobilosti zkoumá Česká národní banka ve vztahu ke konkrétní funkci, rozsahu kompetencí posuzované osoby a počtu osob, které řídí resp. spadají do její kompetence řízení. Česká národní banka rovněž přihlíží k velikosti a rozsahu činnosti poskytovatele finančních služeb a jeho celkovému personálnímu vybavení. Řádnému výkonu funkce posuzované osoby by neměla bránit její profesní, podnikatelská nebo jiná obdobná činnost, zejména činnost u poskytovatele finančních služeb s obdobným předmětem podnikání, pokud právní předpis nestanoví jinak.⁸⁾

Manažerskou praxi i odbornou praxi na finančním trhu Česká národní banka posuzuje materiálně. Je proto na posuzované osobě, aby z předložených dokladů vyplývala jak praxe manažerská, tak i odborná praxe na finančním trhu. Není rozhodné, zda taková praxe byla získána v České republice nebo v zahraničí.

Při posuzování odborné způsobilosti Česká národní banka vychází

- z podkladů předložených žadatelem,
- z vlastních zjištění (např. informací zjištěných při výkonu dohledu apod.),
- z případného pohovoru s posuzovanou osobou (v případech, kdy posuzování probíhá formou správního řízení, v rámci nařízeného ústního jednání);
- případně z dalších skutečností, které má v daném případě k dispozici.

Při posuzování odborné způsobilosti Česká národní banka zohledňuje i dobu, která uplynula od ukončení výkonu relevantní manažerské praxe nebo odborné praxe na finančním trhu. Obecně se má za to, že čím delší dobu posuzovaná osoba praxi nevykonávala, tím vyšší by

⁶⁾ V případě zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví (dále jen „ZPoj“) není pojem „odborná způsobilost“ v zákoně uveden, nicméně jako podmínka důvěryhodnosti je v § 8 odst. 3 stanoveno, že „dosavadní zkušenosti, ...dávají předpoklad řádného řízení pojišťovny, zajišťovny nebo jejich poboček“. Současně zákon ukládá posuzované osobě povinnost předložit doklad o dosaženém vzdělání a dosavadních zkušenostech (§ 11 odst. 4 a 5).

⁷⁾ Vedoucí osobou se rozumí fyzická osoba, která formálně či fakticky řídí činnost poskytovatele finančních služeb. Výjimkou jsou někteří poskytovatelé finančních služeb, u nichž je nutno z pohledu posuzování osob za vedoucí osobu považovat i dozorčí orgán nebo jeho členy (pojišťovny, zajišťovny a penzijní fondy - srov. § 15 odst. 1 písm. c) ZPoj, § 37 odst. 1 písm. c) ZPoj a § 5 odst. 2 písm. d) ZPP).

⁸⁾ Srov. např. § 73 písm. c) až g) zákona č. 189/2004 Sb., o kolektivní investování, ve znění pozdějších předpisů.

měly být požadavky na délku této praxe.

Jak již bylo uvedeno výše, některé případy, pro které je posuzovaná osoba považována za nedůvěryhodnou, případně jsou o tom pochybnosti, mohou mít opodstatnění i pro posuzování odborné způsobilosti.

2. Potřebné znalosti

Česká národní banka posuzuje znalosti osob případ od případu, a to vždy s přihlédnutím k ostatním podmínkám odborné způsobilosti (délce relevantní manažerské praxe a odborné praxe na finančním trhu).

Za osobu s dostatečnými znalostmi pro výkon funkce vedoucí osoby poskytovatele finančních služeb považuje Česká národní banka zejména absolventa magisterského studijního programu (výjimky viz níže). Při posuzování znalostí se přihlédne také k tomu, zda-li vedoucí osoba poskytovatele finančních služeb složila odbornou zkoušku nebo absolvovala odborný kurz využitelný pro její funkci. Při posuzování vzdělání nerozhoduje, zda se jedná o tuzemskou nebo zahraniční vysokou školu. Kdo je absolventem magisterského studijního programu, stanoví zákon o vysokých školách⁹⁾.

V případě, že posuzovaná osoba získala vzdělání v jiném členském státě Evropské unie, absolvování vysoké školy odpovídá pátý stupeň podle § 4 odst. 1 zákona o uznávání odborné kvalifikace¹⁰⁾ (dále jen „ZUOK“). Při uznávání dokladu o vzdělání postupuje Česká národní banka s ohledem na část první, hlavu druhou ZUOK. V případě, že posuzovaná osoba nezískala vzdělání v členském státě Evropské unie, postupuje Česká národní banka při posuzování vzdělání obdobně. V případě pochybností o dosaženém vzdělání Česká národní banka vyzve žadatele, aby konkrétní pochybnost odstranil.

U investičních zprostředkovatelů se použijí § 30 odst. 3 písm. b) bod 4 a § 30 odst. 4 písm. e) zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, s tím, že po jejich vedoucích osobách, případně po investičním zprostředkovateli-fyzické osobě přímo, bude požadováno pouze ukončené středoškolské vzdělání. Kdo má ukončené středoškolské vzdělání (střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou), stanoví školský zákon¹¹⁾. V případě zahraničního vzdělání se použije § 4 odst. 5 ZUOK, absolvování střední školy odpovídá první stupeň dosažené kvalifikace. Obdobná kritéria platí pro vedoucí osobu obchodního zástupce platební instituce.

Pokud osoba činná u poskytovatele investičních služeb vykonává činnosti osob regulovaných vyhláškou č. 143/2009 Sb., o odbornosti osob, pomocí kterých provádí obchodník s cennými papíry své činnosti (dále také „vyhláška č. 143/2009 Sb.“) vztahují se na ni, s ohledem na věcnou náplň její činnosti, také požadavky uvedené v § 9 až § 15 této vyhlášky.

3. Potřebné zkušenosti

3.1. Manažerská praxe

Česká národní banka posuzuje manažerskou praxi případ od případu, a to vždy s přihlédnutím k ostatním podmínkám odborné způsobilosti.

Při posuzování manažerské praxe Česká národní banka zohledňuje zejména

⁹⁾ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- rozsah pravomocí a náplň řídicí činnosti posuzované osoby ve funkcích, které posuzovaná osoba vykonávala v rámci své dosavadní praxe;
- předmět činnosti posuzované osoby v konkrétní funkci, kterou posuzovaná osoba hodlá vykonávat.

Za dostatečnou manažerskou praxí považuje Česká národní banka zejména dvouletou činnost v řídicí funkci v právnické osobě, kde lze získat zkušenosti přiměřené pro vedení subjektu, v němž hodlá posuzovaná osoba působit (zejména vzhledem k velikosti, organizační struktuře a předmětu podnikání této právnické osoby).

3.2. Odborná praxe na finančním trhu

Česká národní banka posuzuje odbornou praxi na finančním trhu případ od případu, a to vždy s přihlédnutím k ostatním podmínkám odborné způsobilosti.

Při posuzování odborné praxe na finančním trhu Česká národní banka zohledňuje zejména:

- předmět činnosti posuzované osoby v konkrétní funkci, kterou posuzovaná osoba hodlá vykonávat,
- předmět činnosti posuzované osoby v konkrétní funkci, kterou posuzovaná osoba vykonávala v rámci své dosavadní praxe.

Odbornou praxí na finančním trhu Česká národní banka rozumí odbornou praxi na finančním trhu podle § 3 vyhlášky č. 143/2009 Sb., a obdobnou činnost na finančním trhu (zejména zprostředkování jiných než investičních nástrojů).

Za dostatečnou odbornou praxí na finančním trhu pro vedoucí osobu poskytovatele finančních služeb považuje Česká národní banka praxi v době trvání nejméně 3 let. Pro oblast kolektivního investování jsou bližší kritéria stanovena dále v samostatném textu (viz níže).

Pokud osoba činná u poskytovatele investičních služeb vykonává činnosti osob regulovaných vyhláškou č. 143/2009 Sb., vztahují se na ni, s ohledem na věcnou náplň její činnosti, také požadavky uvedené v § 16 a § 17 této vyhlášky. Po vedoucí osobě obchodního zástupce platební instituce se požaduje odborná praxe na finančním trhu v délce alespoň jednoho roku.

Vzhledem k dynamickému vývoji finančního trhu se odborná praxe na finančním trhu starší 10 let před nástupem do funkce nezapočítává.

3.3. Odborná praxe v oblasti kolektivního investování

Specifickou oblast potřebných zkušeností pro vedoucí osoby představují zkušenosti v oblasti kolektivního investování (§ 72 odst. 3 písm. f) zákona č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZKI“).

Za dostatečné zkušenosti s kolektivním investováním považuje Česká národní banka alespoň tříletou praxi v odborných funkcích, statutárních nebo dozorčích orgánech investiční společnosti, investičního fondu nebo zahraniční osoby zabývající se kolektivním investováním (shromažďováním prostředků od veřejnosti vydáváním cenných papírů a investováním na principu rozložení rizika), případně výkon činnosti investičního makléře¹²⁾ u obchodníka s cennými papíry, který zajišťoval provádění pokynů pro investiční společnost nebo investiční fond, nebo též výkon činnosti obhospodařovatele portfolia¹³⁾ u obchodníka s cennými papíry, který zajišťoval obhospodařování majetku pro investiční společnost nebo

¹²⁾ § 2 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 143/2009 Sb.

¹³⁾ § 2 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 143/2009 Sb.

investiční fond. V případě speciálních fondů kvalifikovaných investorů postačí tato praxe v délce trvání dvou let.

Česká národní banka posuzuje zkušenosti s investováním do určitého typu aktiv, na která je zaměřena investiční politika investičního fondu nebo podílového fondu investiční společnosti.¹⁴⁾ Tyto zkušenosti předpokládají u posuzované osoby alespoň tříletou praxi v odborných funkcích, statutárních nebo dozorčích orgánech společnosti, která se s investováním do tohoto typu aktiv zabývala. V případě speciálních fondů kvalifikovaných investorů postačí tato praxe v délce trvání dvou let.

Za zkušenosti s výkonem příslušné funkce ve vztahu k činnostem uvedeným v § 15 odst. 3 a 4 ZKI (individuální portfolio management) považuje Česká národní banka alespoň tříletou praxi v odborných funkcích, statutárních nebo dozorčích orgánech společnosti, která tyto činnosti provozuje.

Při posuzování osob Česká národní banka přihlíží k tomu, zda je splněna podmínka stanovená v § 72 odst. 3 písm. f) ZKI, tj. že dostatečné zkušenosti s kolektivním investováním splňuje nejméně jedna vedoucí osoba a dostatečné zkušenosti s investováním do majetku, na který je zaměřena investiční politika investičního fondu nebo podílového fondu investiční společnosti, splňují alespoň dvě vedoucí osoby.

4. Působení na finančním trhu

Česká národní banka se v rámci posuzování odborné způsobilosti vedoucích osob poskytovatele finančních služeb zabývá rovněž působením příslušné osoby na finančním trhu. **Závažné pochybnosti o odborné způsobilosti** navrhované vedoucí osoby **shledává Česká národní banka** zejména u osoby, která v minulosti působila ve vedení poskytovatele finančních služeb a nezajistila vytvoření:

- funkční a efektivní organizace řízeného úseku, především z hlediska jednoznačného a úplného vymezení pravomocí, odpovědností a pracovních náplní zaměstnanců, vhodnosti a odborné způsobilosti podřízených zaměstnanců a účinného systému sdílení informací,
- postupů pro identifikaci a řízení rizik v rámci řízeného úseku, včetně průběžného měření, sledování a kontroly rizik a přehodnocování dostatečnosti stanovených postupů, dodržování regulatorních pravidel, právních předpisů, interních směrnic a limitů,
- postupů pro kontrolní činnost v rámci řízeného úseku, včetně pravidelného prověřování jejich dodržování a jejich dostatečnosti, postupů k omezení možnosti konfliktu zájmů (oddělení neslučitelných funkcí) a k nápravě zjištěných nedostatků,
- funkčního systému toku informací, který poskytuje aktuální, spolehlivé a ucelené informace nezbytné pro rozhodování v rámci právnické osoby, vůči orgánu dohledu nebo vůči auditorovi.

Na okolnosti, které Česká národní banka zohledňuje v případech závažných pochybností o důvěryhodnosti osoby činné u poskytovatele finančních služeb, se bere ohled i v případě posuzování působení na finančním trhu.

¹⁴⁾ Např. v případě fondu kolektivního investování, který převážně investuje do nemovitostí, se odbornou praxí rozumí praxe na nemovitostním trhu. U fondu kolektivního investování s „roztříštěnou“ investiční politikou bude Česká národní banka přihlížet k poměrnému zastoupení jednotlivých typů aktiv v majetku dotčených fondů.